

FIȘA DISCIPLINEI

Introducere în ezoterismul european (secolele XVI-XX)

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie si Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie și Arheologie
1.4. Domeniul de studii	Studii Culturale
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Etnologie
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Introducere în ezoterismul european (secolele XVI-XX)			Codul disciplinei	HLR5602
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Marius Eppel				
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Marius Eppel				
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	5	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	4
3.4. Total ore din planul de învățământ	60	din care: 3.5. curs	12	3.6 seminar/laborator	48
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					63
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					48
Tutoriat (consiliere profesională)					
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				63	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu
4.2. de competențe	Nu

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP2	Analiza din perspective multiple (retorică, de conținut, contextuală etc.) a faptelor culturale de diverse niveluri și proveniențe (creații artistice, discursuri publice, cultură de masă, culturi și subculturi comunitare).
CP4	Identificarea, analiza și clasificarea fenomenelor culturale cu relevanță etnologică în contexte multiple (local, regional, național, global).
CP5	Proiectarea de cercetări de teren și promovarea patrimoniului cultural cu respectarea eticii profesionale.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și cu aplicarea riguroasă a regulilor de citare.
CT2	Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup; dezvoltarea capacităților de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP2	Studentul/absolventul utilizează un spectru larg de texte (orale sau scrise), recunoscând normele și valorile culturale specifice.	Studentul/absolventul interpretează texte, evitând stereotipurile și prejudecățile culturale.
CP4	Studentul/absolventul descrie în sincronie și în diacronie principalele fenomene culturale, identifică tipurile de culturi și standardele și normele aplicabile.	Studentul/absolventul aplică normele culturale atât în cultura asociată limbii materne, cât și în cultura asociată unei limbi străine.
CP5	Studentul descrie etapele cercetării etnografice de teren.	Studentul elaborează un plan simplu de cercetare și utilizează instrumente de colectare a datelor.
CT1	Studentul explică principiile eticii activității științifice și regulile fundamentale de citare academică.	Studentul aplică corect normele de redactare și citare în lucrările realizate.
CT3	Studentul explică importanța învățării continue și diferențiază motivațiile intrinseci și extrinseci ale formării.	Studentul identifică și utilizează metode eficiente de învățare și organizare a informației.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul cunoaște metodele fundamentale ale cercetării sociale (observația, interviul, analiza documentară, sondajul).
2. Studentul cunoaște tehnicile de colectare și analiză a datelor în contexte etnologice, respectând principiile eticii cercetării.
3. Studentul cunoaște principalele domenii de cercetare etnologică (folclor, tradiții, obiceiuri, patrimoniu cultural, antropologie rurală).
Abilități academice specifice (Specific academic skills)

învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

1. Studentul evaluează argumentele și sursele utilizate în text, raportându-le la standardele cercetării etnologice.
2. -Studentul analizează critic perspectivele teoretice și conceptele folosite, evidențiind eventualele limite sau prejudecăți.
3. Studentul formulează observații și concluzii proprii pe baza unei lecturi atente și comparării cu alte texte sau studii.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Ezoterismul: definiție, terminologie, semnificații tipologice și istorice.	Prelegerea intensificată, problematizarea	
2. Izvoare ale ezoterismului european.	Prelegerea intensificată, problematizarea	
3. Metode și tehnici interdisciplinare de investigare a fenomenului.	Prelegerea intensificată, problematizarea	
4. Astrologia: istorie, tradiție și cunoaștere.	Prelegerea intensificată, problematizarea	
5. Alchimia și impactul ei în societatea europeană în secolele XVI-XIX	Prelegerea intensificată, problematizarea	
6. Magia în secolul Luminilor.	Prelegerea intensificată, problematizarea	
7. Societatea rozicrucienilor.	Prelegerea intensificată, problematizarea	
8. Francmasoneria între mit, istorie și politică în Europa în secolele XVIII-XX	Prelegerea intensificată, problematizarea	
9. Ordinul Iluminaților: de la adevăr istoric la teoria conspirației.	Prelegerea intensificată, problematizarea	
10. Ordo templis Orientis: origini, filosofie și structură.	Prelegerea intensificată, problematizarea	
11. Spiritism și societate în Europa în secolele XIX-XX	Prelegerea intensificată, problematizarea	
12. Păgânismul modern și implicațiile lui în societatea contemporană.	Prelegerea intensificată, problematizarea	
Bibliografie:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. James George Frazer, Creanga de aur, București, 1980. 2. Tamsyn Barton, Ancient Astrology, Routledge, London-New York, 1994. 3. Émile Durkheim, Formele elementare ale vieții religioase, Iași, 1995. 4. Marcel Mauss, Henri Hubert, Teoria generală a magiei, Iași, 1996. 5. Wouter J. Hanegraaff, New Age Religion and Western Culture. Esotericism in the mirror of secular thought, Brill, Leiden-New York-Köln, 1996. 6. Frances Yates, Iluminismul rozicrucian, Humanitas, București, 1998. 7. Bernard Traimond, L'anthropologie appliquée aujourd'hui, Pessac, 2005. 8. Mircea Eliade, Oculism, vrăjitorie și mode culturale. Eseuri de religie comparată, București, 2006. 9. Patrick Curry, Angela Voss (eds.), Seeing with Different Eyes: Essays in Astrology and Divination, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle, 2007. 10. Pierre-André Taguieff, Iluminații. Esoterism, teoria conspirației, extremism, Editura Rao, București, 2008. 11. Antoine Faivre, Western Esotericism. A concise History, State University of New York Press, 2010. 12. Irène Mainguy, Simbolurile masoneriei în mileniul III, Rao, București, 2010. 13. Claude Lévi-Strauss, Gândirea sălbatică, ediția a II-a, Polirom, Iași, 2011. 14. Sorin Dan Șandor, Metode și tehnici de cercetare în științele sociale, Cluj-Napoca, 2011. 15. Wouter J. Hanegraaff, Esotericism and the Academy. Rejected Knowledge in Western Culture, Cambridge University Press, 2012. 16. Archibald Cockren, Alchimia. Maestrul și Marea Operă, Herald, București, 2013. 17. Leadbather C. W., Francmasoneria. Rituri și inițieri, Herald, București, 2014. 		

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

18. René Guénon, *Simbolismul crucii*, Herald, București, 2014.
 19. Seth Lobis, *The Virtue of Sympathy. Magic, Philosophy, and Literature in Seventeenth-Century England*, Yale University Press, New Haven and London, 2015.
 20. H. Russel Bernard, Clarence C. Gravlee, *Handbook of Methods in Cultural Anthropology*, Second Edition, Rowman & Littlefield, Lanham-Boulder-New York-London, 2015.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Abordări teoretice privind ezoterismul în spațiul european.	Seminar interactiv pe bază de discuții, prezentări, comentariu text, dezbateri	
2. Importanța simbolului în ezoterism. Studii de caz.	Seminar interactiv pe bază de discuții, prezentări, comentariu text, dezbateri	
3-4. Apartenența la Francmasonerie în Europa secolelor XVIII-XIX: de la formare individuală la modă culturală.	Seminar interactiv pe bază de discuții, prezentări, comentariu text, dezbateri	
5-6. Analiza istorică și antropologică a genezei ritualului magic. Studii de caz.	Seminar interactiv pe bază de discuții, prezentări, comentariu text, dezbateri	
7. Reprezentanți ai ezoterismului european. Studii de caz.	Seminar interactiv pe bază de discuții, prezentări, comentariu text, dezbateri	
8. Ezoterismul în politică (secolele XIX-XX). Studii de caz.	Seminar interactiv pe bază de discuții, prezentări, comentariu text, dezbateri	
9-10. Mișcarea New Age și spiritualitatea ei.	Seminar interactiv pe bază de discuții, prezentări, comentariu text, dezbateri	
11-12. Perspective de cercetare istorico-antropologică a ezoterismului.	Dezbaterea, Brainstorming	

Bibliografie:

19. James George Frazer, *Creanga de aur*, București, 1980.
 20. Tamsyn Barton, *Ancient Astrology*, Routledge, London-New York, 1994.
 21. Émile Durkheim, *Formele elementare ale vieții religioase*, Iași, 1995.
 22. Marcel Mauss, Henri Hubert, *Teoria generală a magiei*, Iași, 1996.
 23. Wouter J. Hanegraaff, *New Age Religion and Western Culture. Esotericism in the mirror of secular thought*, Brill, Leiden-New York-Köln, 1996.
 24. Frances Yates, *Iluminismul rozicrucian*, Humanitas, București, 1998.
 25. Bernard Traimond, *L'anthropologie appliquée aujourd'hui*, Pessac, 2005.
 26. Mircea Eliade, *Ocultism, vrăjitorie și mode culturale. Eseuri de religie comparată*, București, 2006.
 27. Patrick Curry, Angela Voss (eds.), *Seeing with Different Eyes: Essays in Astrology and Divination*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle, 2007.
 28. Pierre-André Taguieff, *Iluminații. Esoterism, teoria conspirației, extremism*, Editura Rao, București, 2008.
 29. Antoine Faivre, *Western Esotericism. A concise History*, State University of New York Press, 2010.
 30. Irène Mainguy, *Simbolurile masoneriei în mileniul III*, Rao, București, 2010.
 31. Claude Lévi-Strauss, *Gândirea sălbatică*, ediția a II-a, Polirom, Iași, 2011.
 32. Sorin Dan Șandor, *Metode și tehnici de cercetare în științele sociale*, Cluj-Napoca, 2011.
 33. Wouter J. Hanegraaff, *Esotericism and the Academy. Rejected Knowledge in Western Culture*, Cambridge University Press, 2012.
 34. Archibald Cockren, *Alchimia. Maestrul și Marea Operă*, Herald, București, 2013.
 35. Leadbather C. W., *Francmasoneria. Rituri și inițieri*, Herald, București, 2014.
 36. René Guénon, *Simbolismul crucii*, Herald, București, 2014.
 19. Seth Lobis, *The Virtue of Sympathy. Magic, Philosophy, and Literature in Seventeenth-Century England*, Yale University Press, New Haven and London, 2015.
 20. H. Russel Bernard, Clarence C. Gravlee, *Handbook of Methods in Cultural Anthropology*, Second Edition, Rowman & Littlefield, Lanham-Boulder-New York-London, 2015.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Însușirea cunoștințelor specifice disciplinei și capacitatea de prezentare sub formă orală	Examen scris.	60%
9.5 Seminar/laborator	Însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice (analiză de text, referat, eseu academic).	Prezentarea orală a unui proiect de cercetare în format ppt și word.	30%
9.6 Standard minim de promovare			
Prezentarea unor informații istorice, etnologice și explicații inedite.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

...

.....

.....

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....